

Marshall Mc Luhan — čovek koji je uspeo najodređenije da formuliše šta je zaista novo u najnovije doba — kaže da je danas pravi rat informacioni rat. Vodi se kroz suptilne elektronske medije, bez vatre, neprestano. „Pravi rat je hladni rat — ambijent koji obuhvata svakoga, uvek, svuda. Ako su vrući ratovi još potrebni ovih dana, oni se vode u zadnjim dvorištima sveta, sa zastarelom tehnologijom.”

To je možda tačno. Ali je tačno i to da je Ho Ši Min jedno od „zadnjih dvorišta” sveta pretvorio u centar političke svesnosti modernog sveta, a vijetnamski oslobodilački rat nije više samo revolucija u Indokini, već ujedno i međunarodni simbol revolucija.

Ho Ši Min je dobio i hladni rat. Svetsko javno mnjenje je zaplamsalo i u drugim prilikama na strani jednog malog naroda posle brutalne i bezobzirne „intervencije” neke velike sile, ali to bi vremenom padalo pod pepo zaborava. Vijetnam se, jednostavno, ne može zaboraviti, jer vijetnamska revolucija nije BILA, nego JESTE. Ona postoji već vekovima. Postoji protiv kineskih zavojevača, protiv Francuza, protiv Amerike.

Ho Ši Min, sasvim nenametljivo, ali i nepozivo, postao je heroj. On je danas legenda, ideal, putokaz slobodoumnim ljudima u čitavom svetu. Svest o njegovoj veličini je toliko urežena u sve pore američkog života, da čak i legendarnog košarkaša Billa Russela bostonski listovi upoređuju sa njime (mada se teško može zamisliti više domaća američka stvar od profesionalne košarke), hvaleći da imaju jednako slavnu izdržljivost, bradu i strategiju. (U isto vreme, mnogi su ameri-

varady tabor

UJKA HO I AMERIKA

čki listovi ocenili kao netaktičnu nametljivost, što se Nixon pojavio na televiziji zajedno sa trojicom kosmonauta prilikom prenosa sletanja na Mesec.)

Možda zato da bi doveo do potpunog očaja profesionalne američke analiste i kombinatore, Ho Ši Min, taj neumorivi i neustrašivi revolucionar — čije ime znači: Onaj Koji Prosvetljuje — izgledao je kao blagonakloni dedica i narod ga je zvao Ujka Ho. Jedan američki službenik u Sajgonu govorio je u očaju: „Kako navesti ljude da mrze čoveka koji izgleda kao poluizgladneli Sveti Nikola?!”

Ne znam kako će se objasniti pobjeda Ujke Ho protiv trustova mozgova i kompjutera, u propagandnom ratu. Možda je objašnjenje u tome — kolebam se da napišem, jer zvuči sasvim kao kič — što je bio heroj i što je imao pravo. Ali su te reči možda i nepotrebne. Jedna od najčudesnijih osobina Ho Ši Mina i vijetnamskog oslobodilačkog rata je u tome što im nisu bili potrebni pojmovi i kategorije, bili su kadri da sve ad hoc ponovo pronadu za sebe. I sve to sa onom jednostavnošću od koje zastaje dah, sa istom jednostavnošću sa kojom ostrvljani sa Balijska kažu: „Kod nas nema umetnosti. Mi sve radimo toliko dobro koliko umemo”.

Brandeis, čuveni arbitar Vrhovnog Suda, jedne od najlepših ustanova američke demokratije, rekao je: „Protiv neodoljivog može se činiti samo jedno: Odoleti”.

Životni put Ho Ši Mina vodi nas dalje od ove mudrosti koja hrabro i rezignirano prihvata sudbinu. Ujka Ho mogao je reći: Neodoljivo ne postoji.